

Kursuseprogramm

Ainekood: IFI6001	NIMETUS: ARVUTI TÖÖVAHENDINA		
Maht 5 EAP	Kontaktundide orienteeruv maht: 24	Õppesemester: K	Eksam
Eesmärk	Aidata kaasa teadmiste, oskuste ja praktilise kogemuse kujunemisele, mis võimaldab rakendada IKT vahendeid õppetöös ja mujal. Aidata kaasa oskuste kujunemisele töötamaks tüüpilise kontoritarkvarapaketi, erinevate internetiteenustega ning sotsiaalse tarkvaraga.		
Aine lühikirjeldus	<p>Töö Windows keskkonnas, failisüsteem ja –operatsioonid, töö arvutivõrgus. Tekstitöötlus. Teksti vormindamine, laadide kirjeldamine ja muutmine. Pealkirjad ja teksti liigendamine. Sisukorra loomine. Päised ja jalused, tekstisektsioonid. Graafika, tabelite, jooniste, valemite jms lisamine. Viited tekstis. Väljatrüki seadistamine. Tabelarvutus. Lahtrite vormindamine. Valemite koostamine. Andmetabelite loomine, päringud, sorteerimine. Diagrammide tüübid ja koostamine. Esitlusgraafika. Esitluse loomine ja kujundamine. Juhtslaidi kasutamine. Graafiliste elementide ja efektide lisamine. Internetiteenused (pilverakendused, failitransport, elektronpost jms). Arvutikasutaja turvalisus. ID-kaart ja e-teenused.</p> <p>Iseseisva töö kirjeldus. Iseseisva töö käigus peab üliõpilane kinnistama jooksvas õppetöös käsitletut. Iseseisva töö käigus peab valmima kodutöö, mis on sisuliselt üheks eksami ülesandeks. Iseseisva töö tulemuslikkust hinnatakse eksami käigus.</p>		
Õpiväljundid	<p>Kursuse läbinud üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab iseseisvalt kujundada (äärised, päised/jalused, tekstilaadid, sisukord, viited, tabelid, loetelud) pikemaid dokumente, kasutades tekstitöötlustarkvara asjakohaseid võimalusi; • oskab kasutada tabelarvutusprogrammi võimalusi valemite ja lihtsamate funktsioonide sisaldavate tabelite loomiseks, andmetabelite töötlemiseks ja andmete visualiseerimiseks diagrammide abil; • oskab luua esitlusi, järgides soovituslikke reegleid ja kasutades tarkvara võimalusi; • oskab kasutada grupitöös kaasaegseid sotsiaalse tarkvara rakendusi; • on suuteline dokumente digitaalselt allkirjastama ja digiallkirjastatud dokumente avama. 		

Hindamismeetodid	<p>Eksam.</p> <p>Hinne kujuneb 100% eksami tulemuse alusel. Eksam koosneb kahest komponendist:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktiliste tekstitöötuse, tabelarvutuse ja esitlusgraafika ülesannete lahendamine teatud ajalimiidi raames, kokku 4 ülesannet. Kõik ülesanded on võrdse kaalukusega, igaüks kaalukusega 20% eksami hindest. 2. Iseseisva töö käigus tehtud kodutöö. Sisuliselt on tegemist viienda eksami ülesandega, mis omab kaalukust 20% eksami hindest. Selleks kodutööks võib olla illustreeritud referaat või õppematerjal, mis on soovituslikult seotud õpitava erialaga, orienteeruvaks pikkuseks 10 – 15 lk); <p>Kõiki komponente hinnatakse samade hindamiskriteeriumite alusel, täpsem info hindamiskriteeriumite kohta on rubriigis „Eksami hindamiskriteeriumid“.</p>
Õppejõud	Olev Räisa, õpetaja
Ingliskeelne nimetus	Effective Computer Usage
Eeldusaine	Eeldusaine puudub
Kohustuslik kirjandus	Kohustuslik kirjandus puudub.
Asenduskirjandus	Ainet pole võimalik läbida ainult asenduskirjanduse alusel.
Õppetöös osalemise ja eksamile pääsemise nõuded	<p>OSALEMINE: Osalemine ei ole rangelt kohustuslik, kuid on ülimalt soovitatav. Juhtumil, kui üliõpilane puudus tunnist, siis peab ta vastava temaatika omandama iseseisva töö käigus.</p> <p>EKSAMILE PÄÄSEMISE NÕUDED: üliõpilane on registreerunud kuulajaks ja on registreerunud eksamil/järeleksamil osalejaks.</p>
Iseseisva töö nõuded	<p>Iseseisva töö mahuks on orienteeruvalt 70 akadeemilist tundi, kuid see võib varieeruda ja sõltub üliõpilase varem omandatud baastasemest. Iseseisvaks tööks on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jooksvas õppetöös läbitu omandamine ja kinnistamine ning töö lähtudes õpiväljundites kirjeldatust; • Iseseisva töö käigus peab valmima kodutöö, mis on sisuliselt üheks eksami ülesandeks; • juhtumil, kui üliõpilane puudus tunnist, siis peab ta vastava temaatika omandama iseseisva töö käigus.

Eksami
hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteeriumid, millest hindamisel lähtutakse:

Hindamiskriteeriumite puhul on arvestatud, et iga järgmine tase hõlmab kõiki madalaid tasemeid, st tase A hõlmab tasemeid B, C, D ja E jne.

A - üliõpilane oskab **tekstitöötlusprogrammiga** kirjutada ja kujundada erineva ülesehitusega dokumente ning valib selleks tarkvara poolt pakutavatest võimalustest optimaalseima tee. Üliõpilane oskab instituutides sätestatud kirjalike tööde vormistamise nõuete täitmiseks kasutada programmis kõiki vajalikke automaatseid sätteid.

Tabelarvutuse ülesandeid lahendab üliõpilane loovalt, seejuures valib kõige sobilikuma ning optimaalsema viisi ülesannete lahendamiseks, mõistab täielikult tabelarvutustes valemite süntaksit. Oskab seostada diagrammi tüüpe andmete iseloomuga ning kasutada vajalikke seadeid diagrammi kujundamiseks. Oskab kasutada andmetabeli töötlemise kõiki erinevaid võtteid ning moodustada sobilike väljadega andmetabelit. Üliõpilane oskab ja saab aru, kuidas hallata **esitlusgraafikaprogrammis** kujundust ja sisu eraldi. Oskab luua keerukamaid animatsioone kasutades kohandatud nn “liikumisradasid” (Motion Path) ning oskab animatsioone seadistada ja järjestada. Üliõpilane oskab dokumente **digitaalselt allkirjastada** ja digiallkirjastatud dokumente avada, kasutades selleks erinevaid tarkvarasid ja portaale. Üliõpilane oskab kasutada kaasaegseid **sotsiaalse tarkvara** rakendusi, luua keerukama ülesehitusega küsitlusi ning kogutud tulemusi tabelarvutusprogrammi eksportida.

B - üliõpilane oskab **tekstitöötlusprogrammiga** kirjutada ja kujundada erineva ülesehitusega dokumente, valides sealjuures optimaalse tee. Üliõpilane oskab instituutides sätestatud kirjalike tööde vormistamise nõuete täitmiseks kasutada programmis enamikku automaatsetest võimalustes, kuid esinevad mõned mittepõhimõttelised vead.

Tabelarvutuse ülesannetele läheneb õppija loovalt, esineb mõningaid puudujääke kõige ratsionaalsema lahenduskäigu valimisel, valemite kasutamisel ei esine põhimõttelisi vigu. Diagrammid on loetavalt vormistatud. Andmetabeli võimaluste kasutamisel esineb üksikuid ebaotstarbekaid töökäike. **Esitlusgraafika** puhul mõistab üliõpilane juhtslaidide rakendamise vajalikkust, kuid reaalset kasutamisel esineb üksikuid mittepõhimõttelisi vigu. Üliõpilane oskab dokumente **digitaalselt allkirjastada** ja digiallkirjastatud dokumente avada, kasutades selleks erinevaid tarkvarasid ja portaale. Üliõpilane oskab kasutada kaasaegseid **sotsiaalse tarkvara** rakendusi, luua keerukama ülesehitusega küsitlusi ning kogutud tulemusi tabelarvutusprogrammi eksportida.

C – üliõpilane oskab **tekstitöötlusprogrammiga** kirjutada ja kujundada erineva ülesehitusega dokumente, tulemus näeb küll välja korrektne, kuid töö tegemisel ei ole olnud järjepidev (osadel juhtudel on tarkvara võimalusi kasutatud korrektselt, teisel aga mitte). Üliõpilane oskab instituutides sätestatud kirjalike tööde vormistamise nõuete täitmiseks kasutada programmis enamikku automaatsetest võimalustes, kuid esineb

	<p>vigu ja ebajärjekindlust. Tabelarvutuses esineb ülesannete lahendusmeetodite valikul üksikuid põhimõttelisi vigu, lihtsamate valemitega saab üliõpilane siiski edukalt hakkama. Oskab moodustada diagramme, kuid nad ei ole lõpuni läbimõeldud ning kõiki võimalusi kujundamiseks ei osata rakendada. Andmetabeli töötlemisel ei osata kasutada kõiki võimalusi. Üliõpilane kasutab juhtslaidide võimalusi esitluse loomisel, aga esineb põhimõttelisi vigu ning ebatäpsust. Üliõpilane oskab dokumente digitaalselt allkirjastada ja digiallkirjastatud dokumente avada. Üliõpilane oskab kasutada kaasaegseid sotsiaalse tarkvara rakendusi, luua küsitlusi ning kogutud tulemusi tabelarvutusprogrammi ekspordida.</p> <p>D – üliõpilane oskab tekstitöötlusprogrammiga kirjutada ja kujundada erineva ülesehitusega dokumente, tulemus näeb küll välja korrektne, kuid ei ole kasutatud sobivaid võtteid Üliõpilane ei oska instituutides sätestatud kirjalike tööde vormistamise nõuete täitmiseks kasutada kõiki tehnilisi vahendeid. Puudused tarkvara kasutamisel põhjustavad lisatööd teksti ümbertegemisel. Tabelarvutusprogrammis esineb ülesannete lahendusmeetodite valikul põhimõttelisi vigu, lihtsamate valemite koostamisega saab üliõpilane hakkama, kuid valem ei ole koostatud optimaalselt. Diagrammide loomisel saab hakkama lihtsama diagrammiga ning tunneb osasid andmetabeli töötlemise võimalusi. Esitusgraafikaprogrammis ei ole üliõpilane kasutanud juhtslaidide võimalusi ning on esitluse vormindamises ebajärjepidev. Üliõpilane oskab dokumente digitaalselt allkirjastada ja digiallkirjastatud dokumente avada. Üliõpilane oskab kasutada kaasaegseid sotsiaalse tarkvara rakendusi, luua küsitlusi ning kogutud tulemusi tabelarvutusprogrammi ekspordida.</p> <p>E - üliõpilane oskab tekstitöötlusprogrammiga luua dokumente, kasutades sealjuures vaid väikest osa tarkvara poolt pakutavatest võimalustest Tabelarvutusprogrammis suudab üliõpilane kirja panna väikesemahulisi valemeid, luua lihtsat diagrammi ning teha andmetabelis lihtsamaid tegevusi. Esitusgraafikas suudab õppija luua slaide ja sisestada sisu ja teksti/pilte, kuid ei suuda järgida detailsemat tööjuhendit (nt diagrammide lisamine esitlusse, päiste-jaluste redigeerimine jm) ega seda analüüsida. Üliõpilane oskab dokumente digitaalselt allkirjastada ja digiallkirjastatud dokumente avada. Üliõpilane oskab kasutada kaasaegseid sotsiaalse tarkvara rakendusi, luua lihtsamat küsitlust.</p>
<p>Õppenädal 4 akadeemilist tundi igal korral</p>	<p>Teema kirjeldus</p>
<p>1. kord</p>	<p>Info kandmine internetist tekstitötluse keskkonda. Sissejuhatus tekstitötlusse. Tekstitöötlus, selle sagedasemad ülesanded. Lõigud, veerud, reavahed, lõikude vahed, piltide lisamine, hõre kiri, raamjooned, markeerimine, joonealused märkused, kommentaarid.</p>

2. kord	Töö pikkade dokumentidega: struktuuri korrigeerimine, stiilid (defineerimine, kasutamine), sisukorra genereerimine. Baasdokumendi arendus meeskonnatöös, arvamused ja korrektsioonid. Skeemide joonistamine.
3. kord	Tabelarvutuse olemusest. Lihtsa struktuuriga ülesanded, valemite kirjutamise võimalustest. Absoluutne ja suhteline aadress. Funktsioonid ja graafikud/diagrammid. Lahtrite sisu formatiseering, ühikute ilmutamine. Kommentaaride lisamine ja töö kommentaaridega. Info ülekande tabelarvutusest tekstitöötuse keskkonda. Töökeskkonna häälestamise võimalused.
4. kord	Töö suuremahuliste tabelitega. Filtrite kasutamine tabelarvutuses, sorteerimine, peitmine, grupeerimine. Loogiliste ja statistiliste funktsioonide kasutamine. Tingimuslik formatiseering. Küsitluse andmete töötus. Info kohandamine printimiseks vastuvõetavale kujule, trüki eelvaade, kasutaja poolt lisatavad päised ja jalused. Hulgipostituse (Mail merge) kontseptsioonist. Nimede kasutamine valemites.
5. kord	Klassikalise struktuuriga presentatsioonid. Slaidi defineerimine ja selle objektide omaduste määratlemine. Presentatsiooni näidismudelid. Presentatsioonid, oma stiili defineerimine, presentatsiooni dünaamikast ja navigatsiooni võimalustest. Kehtiva atribuutika muutmine (taustadel, animatsioonidel).
6. kord	PÕHIEKSAM. Eksam annab 100% hindest. Hinde formeerumisel võetakse arvesse kohapeal lahendatud nelja ülesannet ja iseseisva töö käigus tehtud kodutööd.

EKSAMI SOORITAMISEST

On oluline, et üliõpilane registreerib ennast TLÜ ÕIS vahendusel hiljemalt 48 tundi enne eksami toimumist. Teise põhieksami aja fikseerib õppejõud lähtudes arvutiklasside kasutamise võimalustest. Kõik oluline teave on üliõpilastele kättesaadav, kui vaadata ASIO'st õppejõu kalendrit, sealhulgas järeleksamite toimumise ajad.

NB! Nii eksamile kui ka järeleksamile tulija peab ennast eelnevalt registreerima TLÜ ÕIS vahendusel hiljemalt 48 tundi enne selle toimumist.

HINDAMINE

Positiivse tulemuse (vähemalt E) saamiseks peavad olema kaetud kolm valdkonda: tekstitöötus, tabelarvutus, presentatsioonid. See tähendab, vastavat valdkonda kontrolliv ülesanne peab olema lahendatud vähemalt tasemel E.

Õppeainet kureeriv üksus	Informaatika Instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Olev Räisa
Allkiri	
Kuupäev	07.01.2013